

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Égész évre 5 ft — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr.
Félévre 2 50 „ Egy száma ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel árlengedés adatik.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetni az év folytatásán minden hónap elején lehet.

SZERKESZTŐ LAKIK: KATONA J.-UTCZA, 35. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 186. SZ.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

A világítás.

A vállalkozó szerződési ideje a folyó év végével lejár.

Sok panasz volt, sok kifogás nemcsak a vállalkozó ellen, hanem az egész világítási rendszer ellen is.

Pislogó lámpák fogyatékos fényt terjesztének, melyet csak azok tudtak megbecsülni, a kik oly utcákkal laktak, a hol még ez a világítás is teljesen hiányzott, persze mert a legparányibb világosság is többet ér a sötétségnek.

Tudta és tudja azt mindenki, hogy bizony ezt a várost nemcsak kényelmi, hanem közbiztonsági tekintetből sokkal jobban kellene világítani.

De nincs rá pénz és ez bizony nagy akadály.

Annyi mindenfélén kellene javítani, annyi mindentelét kellene reformálni a mi pénzbe kerül, hogy bizony világításra — úgy hogy ez a világítás minden követelményeknek teljesen megfeleljen — nem juthat legalább még most pénze a városnak.

Hanem javítani, jobbá tenni kell mindenestre, habár egy kis áldozattal is. A mód, a melylyel az eddigelő eszközöket, nem volt megfelelő.

Vállalkozónak kiadni, hogy az árlejtés útján megállapítandó összegért eszközölje a világítást — nem bizonyult be jónak.

Hasztalan minden ellenőrzés, hasztalan a felügyelet, mert annak keresztülvitele és pedig szigorú keresztülvitele lehetetlen.

Miért? Sok, nagyon sok bibéje van ennek a világításnak.

A szerződésbe minden legkisebb részletet belevinni lehetetlen, és így az ellenőrzés alkalmával a vállalkozónak mindig van kibúvó ajtaja.

Hasztalan a világítás-mérő, mert olyan tökéletlen világítási eszközökkel, mint a minő a petróleumlámpa-világítás, utcai világításra — az észszerűen alig használható.

Aztán minden nap megvizsgálni a petróleumot, a lámpákat, lámpabeleket, az nem olyan munka, a mely az nélkül is túlterhelt rendőri hivatal nyakába csak úgy egyszerűen beleakasztható volna. Hogy a petróleum, mely a lámpákba öntetik, kellően tisztított petróleum-e, s hogy a lámpákba illesztett lámpabélnek megvan-e a kellő felszívó képessége, azt megvizsgálni mindennap: az úgyszólván lehetetlen.

Megpróbálták az ellenőrzést, de azért füstölög és pislogó lámpákban nem volt hiány.

A vállalkozó a lámpát hibáztatja, aztán meg a petróleumgyárt stb.

Persze nagyon nehéz eligazodni, mert annyi bizonyos, hogy a vállalkozó legjobb akarat mellett se tud sokszor olyan petróleumhoz jutni, a mely tiszta lángot adhatna.

Igy állván a dolog, mit tegyen a város?

Tökéletesebb világítási rendszert kellene behozni, gáz- vagy villanyvilágítást.

Igen, csak hogy erre nincsen pénz.

Nálunk a városban még nincsen annyi közhely, nincsen annyi ipari és kereskedelmi üzlet, mely valamely gázvilágítási társaságnak kellő vállalkozási tért biztosítana, hogy pedig a város egyedül a város világítására gázvilágítást hozzon be, ez oly nagy mérvű költségeket vonna maga után, a melyet még most alig bírhatna meg.

Ehhez járul, hogy a gáz- és villanyvilágítást illetőleg harcban áll a technika. S talán a villanyvilágítás lesz a győzelem!

Várni kell ezzel még, annál is inkább, mert nincs pénz.

Hogy azonban javulás fog beállni legközelebb a világításban, azt remélhetjük.

A városi tanács legközelebb a közgyűlés elé hozza a világítási ügyet s a házi kezelést ajánlja alkalmaztatni.

A mit a város a közelmúlt években

a házi kezelés keretébe belevont, az mind sikerrel járt, azzal fog járni ez is.

Van a városnak tisztviselője, az udvargazda, szállásmester, vagy börtönfelügyelő, mely csekély fizetményjuttatás mellett, ha a város a világítást házi kezelésbe veszi, a felügyeleti szolgálatot teljesítheti.

A fő mindenestre ezen hiányos világítási eszköz mellett a kezelés lelkiismeretessége.

És ha ez meg lesz a lámpákat vagy 100 darabbal megszorították: úgy rövid idő alatt észlelhetővé lesz a mindenestre bekövetkező javulás.

Egy eléggé visszatetsztet szülő anomalia volt az, hogy nyáron keresztül sötét éjszakák idején se volt világítás, télen pedig derült s holdvilágos éjjelen is égtek, illetve pislogtak a lámpák.

A házi kezelés mellett keresztülvihetővé válik, hogy a lámpák nyáron úgy mint télen világítsanak, ha arra szükség van.

Többre pedig még egyelőre, mint a szükséges kielégítésére nem is gondolhatunk.

K Ö Z Ő G Y.

Cselédügyünk rendezése.

Rég óhajtott intézkedést teljesített a törvényhatóság, midőn a cselédügyet rendezés végett kezébe vette. A cselédügyre vonatkozó avult rendszabályok hiányosságát érezte mindenki, érezte gazda és cseléd egyaránt. In ténkednie kellett tehát a törvényhatóságnak, hogy az e téren tapasztalt bajok elhárításának, s a közöshajnak megfelelőleg orvosoltassanak.

Tudjuk, hogy kezdetben az érzett hiányok elhárításán úgy akart a törvényhatóság segíteni, hogy a cselédgyekek ellátására külön cseléd-hivatal felállításra tervezetett. Azt is tudjuk, hogy ezen terv a törvényhatósági bizottságnak f. évi ápril havi közgyűlésén hajótörést szenvedett, határozatán, hogy a cselédgye kezelésére külön cselédhivatal nem állítatik fel, hanem az az egyik városi alkapitányra bízatik; az iródi munkálatok teljesítésére a cselédgye vezetésével megbízott alkapitány mellé egy tolnok is rendeltetett.

Ugyanez a törvényhatósági bizottság a főkapitányt oda utasította, hogy a nagy-

közöséget cselédgyében ezután követendő műhelytartás végett kellő tájékoztatást nyújtó hirdetményekkel értesítse, az eddigi cseléd-szerződöket pedig, kik az ipartörvényben előírt minősítvennyel nem bírnak, ezen foglalkozásuktól tiltsa el, végre a cselédgye miként történendő ellátása tárgyában ügykezelési szabályzatot dolgozzon ki, s jóváhagyás végett a bizottsági közgyűléshez mutassa be.

Ezen utasítás interpelláció folytán az augusztus havi közgyűlésen megüjtött, és pedig — mint alkalmunk volt tapasztalni — nem eredménytelenül. Mert a cselédgyet most már tényleg a rendőrkapitányság, névszerint Mészáros József alkapitány vezeti, a cseléd-szerzés is itt közvetített, az eddigi cseléd-szerzők, mint nem megbízható egyének, elzárás és pénzbüntetés terhe alatt ezen foglalkozásuktól eltiltattak, a közönség pedig hirdetmények útján felvilágosított a cselédgy körül eszdeközt újításokról.

A rendőrkapitányság által kibocsájtott hirdetmény első pontjában értesítetik a közönséget, hogy a felek cselédgyében Mészáros József alkapitányhoz forduljanak. A hirdetmény második pontja szerint a cseléd-szerzést közvetítő magán személyek — minthogy nincsenek azon feltételekkel ellátva, és azon minősítvennyel nem bírnak, miket az ipartörvény és szabályrendeletünk ezen foglalkozás ügyéhez megkövetel — a cseléd-szerzéstől elzárás és pénzbírság terhe alatt eltiltattak. Ezek helyett a cseléd-szerzést is nevezett alkapitány közvetíti oly módon, hogy mindazon gazda, ki cselédet, és mindazon cseléd, ki szolgálatot keres, nála előjegyzés végett jelentkezni tartozik. Hogy minden cselédnek cselédkönyvet kell bírnia, s ennek nem létében úgy a cseléd, mint gazdája büntetés alá esik, törvényben gyökerezik; ennél fogva a hirdetmény harmadik pontja megköveteli, hogy a cseléd, midőn az alkapitánynál előjegyzés végett jelentkezik, cselédkönyvét felmutatni köteles. Ha pedig a gazda cselédet ily előleges előjegyzetés mellőzésével fogadott, 8 nap alatt ugyancsak a cselédkönyv felmutatása mellett az ellenőrzés gyakorolhatása szempontjából cselédjét a cselédgyet vezető alkapitányal bejelenteni tartozik.

Ezen intézkedés — mondani is fölösleges — csak akkor lesz tövös, ha gazdák és cselédök a közös érdek tekintetéből a maguk részéről ahhoz szorosban ragaszkodnak, s az ellene vétöket a kapitányságnak feljelentik. Különösen a jogosultalan cseléd-szerzőket kell folytonosan figyelemmel kísérni, mert főleg éppen ezek miatt kellett a cselédgyet az említett módon rendezni.

A cselédgye rendezését illetőleg hátra volna még a rendőrkapitányság által kidol-

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

A tanári gyámegylet hangversenye.

(1885. szeptember 26.)

Más ezimet akartam én ennek a dolognak adni. Valami tetszetősebbet. Mert — tessék elhinni — sok ember előtt a czim minden. Először így gondoltam: „Emlékek a tanári... stb.“ — de ezsembe jutott, hogy akkor maguk a közreműködők értenének félre legeslegelőször, tiltakozván mindennemű emlékbitorlás ellen; mert hiszen az egy emlékük arról a koncertről nekik van csak igazán! Esemben volt így is: „Csevegés... stb.“; hanem erről azonnal lemondtam; szép is, hangzatos is — de nagyon elcsépett. Végre megtaláltam az igazit: „Visszhangok a hangversenyéről...“ Hm — de könnyű valamint úgy hirdelenben kimondani... Visszhangok!... miféle visszhangok? hol találhatók föl? ott az őrösen hagyott színházban? ott ugyan nem hallasz mást, csak a légvonatos színpadon keresztül füttyrészlet szelzet; vagy lekedben van a visszhang? Ej, ne képzeldőnjünk! A hegedű nyuszik a tokjában, a cimbalmot meg elvitte a gödös Félégyházára. Nem halljuk már a hangját egyiknek se, csak úgy rágondolunk; ez pedig visszhangnak nagyon sovány. Szomorúan mondtam te erről a szép czimről is.

Maradjunk hát a legegyszerűbbnél. Ugyis hiába csürjük-csavarjuk a dologot, hiába czi-

ezomázónk föl hangzatos czimmel, csak oda lyukad ki, hogy a tanári gyámegylet hangversenyét akarjuk — megkritizálni. Pedig nem az a szándékunk. Kritizál nem irok aranyért sem. Két élű kés a kritika, melylyel könnyen megvághatja az ember magát is, mikor mást akar megvágni. Megtisztelhetne a publikum engemet is ama bizonyos hosszú fül jámbor állat titulussával épen úgy, a miként én megbecsültem gondolatban a koncertről kijövet mellettem elhaladó „elmés“ kritizáló (nem kritikust!), a ki nagyon meg volt elégedve — mint társának beszélte — mindennel, csak egy ne lett volna!... A szegény ördögnek — természetesen — éppen az ellen volt kifogása, a mihez ő egy betűcskét sem érthetett, a mi pedig amaz emlékezetes hangversenynek egyik fénypontját képezte. Édes jó Istenem, de sok módja van a pénzparázásnak!...

En bizon nem úgy mentem színházba a mult szombaton, mint a ki csak kritizálni akar. Én élvezni akartam s volt annyi ügyességem, hogy a programmból előre kitudtam olvasni azt is, hogy reményemben nem csalódom.

Ne vegyék hát rossz néven tőlem, ha úgy cselekszem most, mint a hálás ember, a ki „megemlékezik a vett jótéteményekről“. Egy jól sikerült hangverseny a szórakozásra vágyó fáradt léleknek valóságos jótétemény; minthogy pedig az én lelkem ilyen jótéteményben részesült, ergo: a háladatosság legelső törvénye szerint illő arról megemlékezem. Ez olyan világos logika, hogy Arisztotelesznek se lehetne ellene semmi kifogása.

Ezzel elég nyomosan bebizonyítottam azt is, hogy ez a czik nem kritika akar lenni. Egy kis visszaemlékezés, semmi más.

Előtem van a műsorozat. Már akkor megtetszett, mikor először olvastam. Dicsőretre méltó ügyességgel van kifundálva s oly érdekes kombinációval összeállítva, hogy tehetetlen vonzerejét nem érzni. Még csak zongora produkció sincs benne egyetlen egy se (mert a Bartha úr más kategóriába tartozik), a mi pedig a vidéki hangversenyeknek kísérő réme szokott lenni. Már ez az egy körülmény nyílt dicséret a rendezőre.

Nem utolsó dolog az a jellege sem a műsorozatnak — már akár öntudatosan, akár ösztönyszerűleg lett így — hogy alapját a magyaros hármassz teszi; három elemből áll: énekből, szavaltából és zenéből; mind a három elem három alakban lép föl és a program három utolsó számát magyar darabok töltik ki. Ez aztán a csattanós hármasság!

Kezdjük az éneken. Alakjai: egész dalárda, egy darab dalárda és magán ének. Kedves ismerős az első és az utolsó, új jelenség a középső alak. Mikor az a jelvényes csoportozatot így magunk előtt látjuk tömzsi kis karmesterével (fotografára méltóan), már tudjuk, hogy mit fogunk hallani. A vilár zűgását produkálni, vagy a fülemiló elvadékony melódiaíjával hozni rengésbe, a mi a szívünkben rezgésbe szokott jönni: nekik mindegy. Ha egyszer véletlenül nem jól énekelnek valamit, el se hinnők, hogy nem volt jó.

A darab dalárda az a férfi-négyes képezte, mely a dalárda öt tagjából alakult. Mert hogy a kis karmester elhagyta bármily körülmények közt az öt embereit — olyan nincs. Tán ha valamelyikök szólózna, még akkor is odaállna — segíteni. Meg is látszott Klein Gyulának a szeme és szája állásán, hogy a dupla prímetek az ő rengeteg basszusá fölött győzelmet reménylő törekvése sehogysincs inyére. Hanem azért a szerenád pompásan sikerült.

Az ének-rész harmadik alakjában dr. Kovács Pálné lépett föl, ki az „Afrikai nő“ből énekel egy kedves, szép románcot éppen oly kedvesen ama bensőséggel és meleg színezéssel, mint a hogy azt az a megható kis románc megkívánta. A közönség nem volt fukar sem virágban, sem tupszban; s az énekesnő megérdemelte mind a kettőt.

Szavainal pedig előlválva először is Érsek Elek. Hajh, de nem érseki magatartással, hanem szerény büs képpel és méla megadással. Nem is esoda; ő a szegény „Jóska“ bácsi, a kinek a feleségéről meg nagyon írva, hogy: „zsémbes asszony Judith“. . .! Egy darab képét ennek az „irigylendő“ páros életnek oly eleven hűséggel adta elő a szaváló, hogy különben már nem is várhattuk volna senkitől.

Sok szép szavainal való költeménye van a mi Aranyunknak. Kinek is volna, ha neki nem? A legszebbek egyike „A méh románca“, ez a kedves költői gondolat a méh sorsáról, kinek a szive hiába parányi, mert nagyon tud azért a virágért fájni. Molnár Mariska is megszánta azt a boldogtalan bohó

gozandó ügykezelési szabályzat az együtetű eljárás szempontjából, a mi — úgy tudjuk — a jövő közgyűlésén fog bemutatottai.

Végül a cselédügy rendezését egyelőre befejezendő az az intézkedés, hogy a cselédek, különösen a vidékiek elszállásolására közfelügyelet alatt álló helyiség mi hamarabb berendeztetnék. Mi az augusztus havi közgyűlésen megnyugvással vettük tudomásul a polgármester azon jelentését, hogy a póstásip épület egy részének e szára leendő átalakítása és berendezése tárgyában már intézkédett.

Ohajtandó volna, hogy a november hó első napjaira tömegesen változó cselédek már így közfelügyelet alatt álló helyiségben szállásoltatnák el.

Egyleti és társadalmi élet. Intézetek.

A polgári leányiskola s az előkészítő elemi iskola felügyelő bizottság következő felhívást bocsátott köze: Tekintettel arra, hogy az iskolai évek szeptember 1-től januárig terjedő része tanítási szempontból legeredményesebben felhasználható s így semmi más czélunk alá nem rendelhető időköz; tekintettel továbbá arra, hogy egészségi szempontból is sok kockázattal, sőt veszélyrel jár a tancsban felvett leánygyermekeket az őszi és téli ködös és hideg légáramlatnak kitenni: tisztelettel kéreknek a t. cz. szülők, hogy polgári és a vele kapcsolatos elemi leányiskolai leánygyermeküket tánczoktatást ezentúl a márczius 1-től kezdődő időre halasszák. *A felügyelő bizottság.*

A kecskeméti tanári-kör szeptember 30-án tartá első rendes ülését az új iskolai évben dr. Szombathy István elnöklete alatt, ki megnyitván az ülést, kijelenti, hogy eltávozás folytán kilépett a körből négy tag és főlvetett négy új tag; jelenleg a tagok száma huszonegy. Bemutatta a tanár-egyesületi közlöny szerkesztőjétől és főtáskától érkezett leveleket, továbbá indítványozza egy törzskönyv összeállítását, mely a kör tagjainak névsorát működtetik kimutatásával együtt az alakulástól kezdve magában foglalja. A kör elfogadja az indítványt és a törzskönyv szerkesztésével megbizta az elnököt. Balácsi József választmányi tag helyébe Sárgay Antal választotta meg. Szóba került az orsz. középisk. tanár-egyesületnek Fiumébe tervezett kirándulása is, mire névze a kör jó elve szünetelti fogja a központi választmányt az utazás előnyeinek kieszközölésére. A legközelebbi havi ülés október 8-ra tűzött ki, mely alkalommal dr. Szombathy értekez az indultokkal való pedagógiai eljárásról.

Főlhívás. Tisztelettel hivatnak fel mindazon gyümölcstermelők, kik a f. évi október hó 15-én Budapestben megnyitandó nemzetközi gyümölcskiállításra mint kiállítók jelentkeztek, illetve résztvenni kívánnak, hogy minden külön fajú gyümölcsök legszebb példányából 10—10 darabot legkésőbb f. hó 7-ig, azaz szerdáján az Iparegyesület helyiségében a kiállítandó gyümölcsök rendezésével foglalkozó bizottságnak átadni sziveskedjenek. *A kecskeméti vidéki gazdasági egylet rendező bizottsága.*

Meghívó. Az Orsz. Középisk. Tanár-egyesület Kecskeméti vidéki Kör f. évi október hó 8-án, esütőórón d. u. 4 órák az áll. főreáliskola tanári termében rendes havi ülést tart, melyre úgy a Kör t.

kis méhet, magáévá tette sorsát, átérte „parányi” szíve panaszát és előadta olyan vonzó naivsággal, mintha maga a kis méhecske tanította volna be. Hiszen ha a pörüljáró menyasszonynak is annyi virágosokra és koszorúra lett volna, mint a menyvit Molnár Mariska kapott a szavalatért, tudom, hogy nem bántotta volna a szegény méhnek egyetlen egy virágját!

A harmadik szavalat csak félig-meddig vehető szavalat számba, a mennyiben fölolvasták. Pedig ez maga három alakban jelent meg: először ama gondolatban, hogy Mikszáth Kálmán írta és talán föl is olvassa; másodsor a Horváth Ada rendezői alakjában, a ki értésünkre adta, hogy a szerző nem érkezett meg, és végre Kada Elekben, a ki lélt a kis asztalhoz és komoly vidámsággal fölolvasta Mikszáthnak a képviselőház folyószólól vett humoros vázlatát nagy tetszés mellett.

Ez a fölolvastól való műsorozatnak legtöbb érdeklődést keltő pontja, meg az a három zenedarab, melyhez a legtöbb újdonság volt fűzve.

A három Baktayt jól ismeri mindenki. Most együtt láttuk őket az emelvényen; közepült az öreg, két oldalt a fiatalok. Ország-szerte közutudomású dolog, hogy Pulszky papa milyen büszke az ő fiaira s a képviselőházban mégis kontra-állást foglal velök szemben. Mi meg Kecskeméti-szerte tudjuk, hogy Baktay bácsi mennyi önértékű dicsekszik az ő két fával (a kik — közben legyen mondva —

tagjait, mint az esetleg érdeklődőket tisztelettel meghívom.

Napirend: 1. Az indultokkal való pedagógiai elbáns megvitatása; előadó: Dr. Szombathy István, főreálisk. tanár.

2. A népek ábcézeje s a gyermeknyelv; előadó: Hanusz István, főreálisk. tanár.

Kecskeméten, 1885. évi október hó 3-án Dr. Szombathy István, e. i. elnök.

A kecskeméti ref. főgymaasiumi „szépirodalmi onkópezők” múlt hó 27-ikén tartotta alakuló közgyűlését, melyben a tisztviselők következőképen választattak meg: Ifjúasí elnök: Karcsony Zsigmond, VIII. o. t.; alelnök: Hoffmann Emil, VIII. o. t.; titkár: Bacso Pongrácz, VIII. o. t.; főjegyző: Takácsy Imre, VII. o. t.; aljegyző: Krausz Mihály, VIII. o. t.; választmányi tagok: Baranyai Sándor, Soós József, Papp György, Németh László, VIII. o. tanulók.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A szőlő-szüret f. hó 7-től kezdve megeresztett, a ki f. hó 7-ike előtt szüretelni akar, a rendőrkapitánysághoz kell folyamodnia, és igazolni azt, hogy a késedelem veszélyrel járhat. Hatóságig engedély nélkül azonban f. hó 7-ike előtt szüretelni nem szabad; ezen tilalom áthágása, mint rendőri kihágás, pénzbírsággal fog megenyittetni.

— Kecskemét a f. hó 15-ikén Budapestben megnyitandó gyümölcsterlátalon igen erősen lesz képviselve, 100 méter hosszú terület lett kivéve. Kiállítóknak nem lesz hiánya. Kiss Lajos városi műkertész 120 faj almával és 50 faj körtével fogja képviselni a városi műkertet.

— Az őszi idény eiszó bálját a koresolya-egylet rendezi. Buzgó fiatalág áll az élén, melynek hisszük, hogy sikerülni fog egy jó bált összehozni. A táncvigalmat Katalinra tervezik s miután a koresolya-egylet választmányának nótái is vannak, nem kétekedünk rajta, hogy azok a tervezett táncvigalom érdekében minden lehető el fognak követni.

— Gyászír. Papp Mihály városunk köztisztviselőben állt polgára, a kecskeméti takerékpár-egyesületnek alapítása óta 17 éven át volt buzgó alelnöke meghalt. A szomorodott család által kiadott gyászjelentés így szól: „Ov. Papp Mihály né szül. Harris Mária, Papp György, Csánádi Szilárd, Csánádi Gyula, Csánádi László és az összes rokonság nevében — melyen szomorodott szívvel jelenik a szeretett férj, jó apa- és jó bátya- Papp Mihály Kecskeméti szab. kir. város törvényhatóság bizottság tagjának f. hó 2-án este 10 órákor, hosszas szenvedés után, életének 68-ik évében történt elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 4-én délután 3 órákor fogtak a gör. kel. egyház sirtőjébe örök nyugalomra tetetni. Kecskeméten, 1885. évi október hó 3-án. Béke poraira!”

— Színészet. Jáni János igazgatása és Borsodi Vilmos művezetése alatti 40 tagból álló színtársulat, f. hó 15-én kezd meg e téli évadban előadásai sorozatát. A társulat Déváról és Brassóól jó ide, hol hosszú ideig igen szép sikerrel játszott. A társulat különösen kitűnő Operette érkekel bír. Hetenként öt előadást fog tartani, a bérlet 16 előadásra szól. Hinni akarjuk, hogy Kecskeméti város műértő és pártoló közönsége nem fogja megvonni meleg támogatását e törekvő társulattól. Az első előadás színe kerül „Az arany ember” Jókai Mór korosírós írónk remek színműve.

— Dr. Tassy Pál lapunk szerkesztője, f. hó 3-án tartotta meg a budapesti tud. egyetemen próbaelőadását, a mely alapon legközelebb egyetemi magántanárnak ki fog nevezettni.

A magyarországi pénzüzetek orsz. értekezete megalakította a múlt hét folyamán a magyarországi hitelintézetek országos egyesületét, melynek választmányi tagjává Mádi János, a helybeli „Népbank” igazgatója is megválasztott.

A hadkötelezettség alól felmentett védkötelezettség felmentési iratai, és pedig vagy azoké, a kik a póttartalék, mint azoké, a kik a honvédség nyilvántartásában állanak, a múlt hét folyamában bevonattak, és ezen védkötelezettséget utasítottak, hogy felmentés címűk fennállását szabályszerűen igazolják.

A múlt hó 26-án megtartott hangverseny után kedélyes estélyre jöttek össze a Beretvás féle szálloda helyiségében a hangversenyen közreműködők és a közönség. Az erre berendezett két terem zsűfőliség megtelt, jelölt annak, hogy a közönség hosszabb szünetelés után csakugyan vágyott mulatni. Elekteintve attól, hogy a nagy embertömegtől is óriási hőség volt a termekben, a társas estély kiválólag sikerült. Vacsora után tánczra perdtél a fiatalág, mely azután a hajnali órákig tartott.

— Jogász-bál. A mint halljuk, a helybeli jogakadémiai polgárok már foglalkoznak a jövő farsangon megtartandó jogász-bál rendezésével. Mi részünkönlő ohajtjuk, hogy létszűljön. A jogász-bálak ezeltől fényes és jó sikerű bálak voltak, a melyen még a környék is részt vett s a mint most a hangulatból kivehető, nagy érdeklődés mutatkozik a jogász ifjúság s az általa netalán rendezendő bál iránt.

— A színház előd. Így beszéltek ez a városban. A talajdonosó mint halljuk, alkuban van már egy vállalkozóval a színház és a vele összekötöttesben álló épületekre.

— Vadászkaland. Vadászni volt két szenvedélyes vadász múlt hó 28-án a nyíri erdő tájékán. A mint mennek, mendegélnék, egy ember vezet a „pejkiót”, mely „bokros” természetű levén, a vadászok megpillantására ugrálni kezdett. Gazdája biztatja: „hó, hó! A pejko ne ugrálj, hiszen nem bánt senki”. A hogy e biztató szók elhangzanak, egyszerre csak egy csapat fogoly repül föl. Br! Br! eldördülnek a fegyverek, mire a pejko megijed, kiszabadítja magát a fők alól s rohan viágnak. A földre zuhant gazda föltápiszkodik e eget verő káromlással fordul a vadászokhoz. Bitangásban volt már 24 óra óta a lova s most a pejko ismét világgá ment.

— Búvész-estély. Boskó József búvész néhány előadás végett városunkat meglátogatván, mutatványival f. hó 1-én lépett fel először a színházban csekély számú közönség előtt. A páholyok és zártcsékek csak úgy kongtak az ürességtől. Boskó József előadása elég kellemes és mulatságos s bár az a hosszasan beszéd, melylyel előadásait kíséri, egy kissé vontatott és magyartalan, de modora annál megnyerőbb. Mutatványai közül láttunk sok újat és eléggé jól sikerült. Valóban Boskó a nagyobb partfogásit megérdemelné, ez esetben talán a kevésbé sikerült mutatványok is fényesen sikerülének, mert nagyobb kedv villanyozná a búvész varázsló ujjait. Az első előadás műsorozata igen változatos volt, melyből a következőket emeljük ki: Bevezetési előadott különböző tárgyak (keztűk, pőzdarabok, kendők stb.) eltűntetés szemképráztató gyorsasággal, ezüst aratás; továbbá a kalap titka, melyből számtalan vi-

rágoskroeszkákat dobált ki a közönség közé a búvész; nyári idyllek ezim alatt szivarka papírból lepéket alakított, a melyek a légben röpdösteek s a búvész egy legyező segítségével kormányozta a lepékek repülését. Boskó ügyes hasbeszélő is; e szakba vágó mutatványai is eléggé sikerülteknek mondatóék s a mi fő, rendkívüli mulatságosok. Boskó Emma eleganciával előadott „magyar mágna” nemzeti tánczat a közönség megráztára. Végül még a következő mutatványok emelendők ki: A titkos delesség körülbelül mulatságos kártyajátékok, csoda-tojás, repülő ezüstök, aranyhal-halászat egy kendő alól, titkokatos lobogók, a megrongált tűkör, búvész eszike-vadászat stb. számtalan mulatságos intermezóval fűszerezve. A második előadás f. hó 3-ik napjára, szombatra van jelezve.

— Hamis játékos. A Boetvás szálloda kávéházi helyiségben szept. hó 30-án egy helybeli kereskedővel kártyajátékba bocsájt-közt egy katonatiszt. Eszrevetett azonban, hogy az illető hamisan játszik, miért is a tiszték a kávéház helyiségéből rövid úton kibobattak. Így beszélte az fáma.

— Október hó 1-ső napja nem tartozik a közönséges napok közé, jelentősége volt ennek hajdan és most is az van. Egy évtizeddel a múltban az iskolás gyermekekre és tanuló ifjakra birt nagy jelentőséggel: a tanév „új-év” ünnepe ekkor ünnepeletett; most már október hó 1-ső napja e tekintetben degradáltatott, szeptember hó 1-ső napja kitűrtá régi diésőségéből. De október hó 1-ső napja jelentőségéből ez által nagyon keveset veszett; sok öröm és búbanat kezdetét veszi e napon. A tényleges szabadsálatban álló katonák e napon tartós szabadságra bocsátatnak. Van is öröm ekkor izraelben, midőn a „restung beaufortatit” s a zsinoros egyenruhát pántlikás kalappal és ujjas mándiival cserélheti föl a kiszolgált baka. A szíve majd kiugrik, annyira örül, hogy is ne, hisz várják otthon. . . Ől a sok „berukolt” újoncz is a katoná életnek, igazán katonához illő kedvel dalogtatják: „Pántlikás kalapom (valóban pántlikás, de milyen!) fűdjogálja a szél, közönszóm galambom, hogy eddig szerettél”. De van ám szomorúság is e napon bőiben; igen sok „falu-kegyénynek” nem fér a fejébe, hogy a sarkantyús eszimat, melyet olyan szépen össze tudott verni, midőn a bíró uram lányát elhívta tánczba, — most egypár „subiezkolatlan” bakkanas váltja fel; a káplár úr is éreteti hatalmát, az otthon valókra is nagyon sokat gondol. . . No, de ha már katonának kell lenni — gondolják magukban az újonczok — mutassuk meg, hogy kik vagyunk és — „rúgjunk be”. Meg is cselekszik. A búbanat öröme fordul, majd a szomorúság úti fel tanýját; valóban tanulságos egy nap a pszichológiai észleletekre.

— Meghaltak szeptember hó 26-tól bezárólag f. hó 2-ig: Szántó István napszámos, Molitörisz Juliánna Rimóczi Györgyné, Kőnyves János leánya Erzsébet, Nádasdi Sándor halvaszületett leánya, Márfi Sándor fia Sándor, Nagy László fia János, Magyar Károly hentes, Révész Rozália öz. Hajagos Antalné, Sörös László leánya Juliánna, Gömöri Mihály halvaszületett leánya, Rabb László leánya Mária, B. Pintér József fia Mihály, Wiener Zsidor leánya Juliánna, Pásztor András napszámos, Szarka László leánya Mária, Gere Mihály fia Sándor, Szatmári János leánya Mária, B. Hajagos János fia János, B. Hajagos János leánya Rozália, Walter Adolf fia László, Fodor Imre leánya Mária, Kiss József fia Károly, Gyenge Imre fia Imre, Lendvai Mihály leánya Juliánna, Szabó István fia István, Fazekas Judith fia László, Baranyi György fia György és Szarka Rozália fia Gábor. Összesen 28.

Irodalom.

Szerkesztőségünkhez beküldetett: „Nyelvtan-bírálat és még valami”. Irtá Rákósy Sándor. Eles bírálat alá veszi benne Dr. Sánczy József egyetemi m. tanár középiskolák használatára írt iskolai magyar nyelvtanát. Kikel a közoktatási tanács és a m. tud. akadémiá ellen is.

Megjelent és szerkesztőségünkhez beküldetett Tompa Mihály összes költeményeinek 11—14. füzeté. Kiadja: Mehner Vilmos. A füzetek izlés és csinál vannak kiállítva. Ára egy-egy füzetnek 35 kr. Ajánljuk a legmelegebben az olvasóközönségnek.

CSARNOK.

A folyosó.*)

— Irtá Mikszáth Kálmán. —

Vig élet volt itt valaha régen. Mikor még nem fáradtak bele az emberek annyira az alkotmányba, mikor egy formábbak is voltak; nem tartította annyi kapzkodók és felkapzkodott úr a csoportokat. A képviselők mulatságosabbak, egyszerűbbek voltak s nem pusztított köztük mindenféle járvány, a minő például a „gomblyuk betegség” stb.

* Fölolvastá múlt hó 26-án a tanári gyámgyelet javára rendezett hangversenyen Kada Elek.

Ennyi siker után lehet nyugodtan aludni? Vakmerő gondolat! Össze is gyülekezett rendező, közreműködő és publikum a Beretvás-szállóban társas vacsorára és hajnalig tartó tánczra. *Calamus.*

Kevesebb hiúság volt és több kedély. Derült világa volt a parlamentnek.

Mindenki azon törte magát, mikép lehetne kellemesebb a többinek; most azon igyekszik mindenki, hogyan előzhesse meg a többit.

Unalmas szónoklatok alatt ott künn adomázott Deák Ferencz, ott bent pedig még maga Horváth Boldizsár is azzal mulattatta magát, hogy komoly német költeményeket átravezetált magyarrá elmesél — de úgy, hogy a ki azokat azután valaha komolyan hallotta németül, fölkaezt rajtok. Nevetésgessé tette a német poezist. (Ugy ártott a németnek, a hogy lehetett.)

Ma már mind ennek semmi nyoma. Elsavanyodott arczczal járnak kelnek ott egymásra bámulva a követek. Bizonyos száraz, rideg hangulat ömlik el az egész képen. Valóságos téli tájk.

Ha valaki felnyitja a száját: az bizonyára a stenografusoknak szól.

A kinek valami ideája van, az azt kurgálja, titkolja, nehogy más ember kitalálja és az csináljon vele furorát; a kinek pedig nincs ideája, az azt úgy el tudja palástolni, hogy egy-egész életben találgatni kell, hogy ugyan miről gondolkozik?

Az emberek nem tudnak sem haragudni, sem örülni annyira, mint régen, sem nem melegek, sem nem hidegek, hanem, kivált a mamelukok az látszik, mintha élni is csak azért élnek, mert Tiszának okoznak vele örömet.

(A habarékokkal még rosszabbul áll a dolog, mert azoknak még az a hitük sínes meg, hogy existálásukkal valakinek örömet okoznak.)

Hanem a napok mégis fogynak, mulnak s a törvényhozási gépezet forog rendszeren, elkényesedett, unalmas zakatolással.

Mundus se expedít. A mikor a tanácssterem unalmas, akkor a folyosón bizonyosan mulatságos és vizont.

Ah a folyosó! Hány tarka jelenet képe tohul az emlékeztető, szövegyűjtések, párbajhívatások, összeesések. (És a folyosó fordalmak sokkal veszedelmesebbek a klubfordalmaknál.)

A tanácskozó terem csak a színpad — ott játszanak; hanem a folyosók a kulisszák, itt öltözködnek, itt festik ki magukat a szereplők.

Valaha (mikor még csak "tekintetes urak" voltak a képviselők, a Szentiványi elnöksége idejében) nagy volt a különbség a bal és jobb folyosórészek között. Tigris a világot sem ment volna át a tulsó oldali folyosóra, mert azt mindjárt gyanú alá vették, hogy diszidensdek a s mameluk is nagy ritkán vetődik a baltájékra, csak ha kénytelen volt a "piros szoba" miatt.

Ma e tekintetben sokkal szelidebbek az erkölcsök.

A balfolyosó elveszté vad jellegét. Szabadon járnak-kelnek a legkülönbözőbb természetű Istóczy akárhányzszor tér ki a pokor-törzsem Wahrmannak. Az öreg Frislysky ellenzékiekkel karonfogva végzi rendes sétáit, miután otthon meztelen a rendes marienbadi vizét. Hellyf kézzel fog a miniszterekkel s igen nyájasan mosolyognak egymásnak a szeme közé. Szalay Imre nem átal szobá ilmi Tisza Kálmánnal sem, ha úri kedve tartja.

A jobb folyosónak azóta vége van. Csak a podegrás öreg urak élnek ki oda "magányt" élvezni, s órákig nem szólnak egymáshoz egy szót sem.

A tulsó folyosón sok grupp van. A középő ajtóknál az antiszemita székelnak. Többnyire Andruszky Gábor viszi a szót, vagy Szalay Imre, a kinek a nadrágja rendszeren tarka, de a kedve rózsaszínű. Egyik sem olyan rettenetes, mint a minőnek a Lipótvárosban képzelik.

Bizonyosan itt künn ül valahol Pulszky papa is, panaszkodva, hogy fiai leszavazták, vagy dicsekedve, hogy a fiai ellen szavazott. Gazdag szemlének színpadok, dús tapasztalatainak pointe-okba szűrt estruktumát pazarul szórja a hallgatók közé.

Valóságos lexikonnak használják az öreg urat. Ha valaki valamit elfelejtett, vagy még meg sem tanult, ő tőle kérdezi; memoriaja majdnem olyan mesés, mint a Szontaghe; a ki hátsó évi előtti tarokpartieket tud elmondani hiteles bizonyossággal.

Az öreg úr azelőtt vagy tudta a dolgot vagy nem, minderre megfelelt, de egy idő óta mióta a fiai (kik mind különböző párton ülnek) megnőttek, felosztotta köztük a tudományok országát s ha valami jogi dolgot kérdeznek, mogorván fődmed fel:

— Azt a Gusztit tudja!

Ha ellenben művészeti kérdésben kéri tanácsát, boszusan int kezével:

— Ej no, — hisz az a Károly szakmája.

Ő magának önzetlenül csak a politika egy részét tartotta meg, (azt a részét, hogy a szivarja hamuját szereti az oltárokról leverni) és a régészetet.

Pázmány Dénes különös régiséget, egy botot hozott a folyosóra, tele csodálatos akombákom faragásokkal.

Pulszky megnézi miért arczczal.

— Ez bambusz!

— Nem, ez sáfrányfa! — világosítja fel a tulajdonos.

— Igen, igen, valóban sáfrányfa, — hagyja rá Pulszky. Ez azonban rajta indus faragás.

— Nem. Ezek chinai betűk!

Eközben odátp Tihád Antal s kérdi:

— Mit csinál Feri bácsi?

— Ezt a botot határozotam meg ezeknek — mondja fölénylen az öreg.

Magá a hatalmas Tisza is, ha valahol elkekerítik, itt győzül meg a folyosókon, a saját talaján, a saját levegőjéül, vizéül. Az ismerős zig-zugok, kedves fülkék hívólag integetnek feléje... A hívek és leghívebbek amin ott jönnek mennék nyugodtan, zavaratlanul; finom satirikus mosolygással Csornátony Lajos, a ki keveset beszél, de minden megjegyzése a „Rovás” ba való, hatalmas, vaskos lépteivel Vizsolyi, a párt elnöke, finom, örökké derült arczczal, huszárosan kifent ba jusszal; fürgén, gondatlanul Horváth Gyula, (a kiről meg van írva, hogy olyan ügyesen tudja gruppirozni a semmittevő, mintha folyton lázas tevékenységben volna); Gróf Bánffy Béla kesernyés, meg-megáll néha és gondterhelten vakarja meg öszülő fejét, örök felhő borong a homlokán, mintha folyton-folyvást azon töprengene. „Mit szél majd ehhez a generális?” (Bánffy szereti az actiót. Olyan, mint a Wäcker óra, mely mindig ébreszt, de mindig vagy nagyon későn, vagy nagyon korán.) Az öreg Boér otthonosan, pamutból kötött házi cipőben tipeg-topog. Széll Kálmánnak a leginformatívabb szárazság idején is fel van gyűrve a nadrágja.

Tisza, a mi híveket elveszt a tanácssteremben, visszakerül a folyosón, a hol ugyesen tud az emberekkel sincerezőlni. Hol az egyiket, hol a másikat szólítja meg, félreint valami felkése s beszélget velök, meglehet, hogy csak az időjárásról, de az azoknak mégis jól esik.

Mondják, minden nagy ember veszt közelről, Tisza hát nem nagy ember, mert ő nyer közelről. A kik jól ismerik, azok ragaszkodnak hozzá a legjobban.

Tisza olyanforma lehet, mint a róna volt Petőfinek: csak jó ismerősei előtt veti le a fátyolát. De ha levetette, akkor ez az arcz nem hideg többé, vonzó melegség derüje önti el a széles homlokot s nagy szív sugárzik ki az üveggel fedett szemekből.

A mamelukoktól sokszor lehet hallani bizalmasan:

— Engem csak a Tisza személyéhez való ragaszkodás tart pártban. (Pedig sokkal szebb hangzanék megfordítva, ha az elvek tartanák ott őket.)

A hajdani kormányelnökök alatt közvetlen közelükből terjed a hidegség kiféle. Rendszeren az intimusok kezdtek legelőbb fozladdozni, de a messzebb eső gyűrűzet visszanyomta őket. Tisza alatt meg van fordítva s innen hatalmának állandósága. Tisza legbensőbb környezetéből a ragaszkodás melegé árad kiféle; a további eső rétegekben természetesen mindég lanyhább — de a hol már a hidegebb szél fúj az oly messze van, hogy a „generális” nem ártat.

Külső modora szögletes és ügyetlen, úgy hogy ha valami idegent visznek hozzá, a jóakarók rendszeren figyelmeztetik: „De meg ne itélje egyszeri látásból, mert Tiszát sokáig kell ösmerni, hogy élvezhesse”. Kár, hogy hozzá nem teszik. „Nekünk magunknak is tíz évi mamelukoskodásba került.”

Hanem az igaz, nagyon megszerették, kivált még a tíz évnél is régiebbek. Pedig miért? Hogy jó bánásmódoja van? Hiszen a többi miniszterek majd elolvadnak a nyájasságtól. Bedekovics előle köszön a kapusnak is; Kemény Gábor két kiterjesztett karral hatol be a folyosón át a miniszteri szobáig s a két kiterjesztett kar arra való, hogy útközben mint két gép, a mamelukok kezét szorongassa; Szapáry arca csupa ezukor; a Szechenyi szeme édes méz — és mégis csak Tisza tud bánni a mamelukokkal?

Ennek nem lehet más nyitja, mint hogy van egy erőnye: keveset igér és abból sokat tart meg, a többi miniszterek sokat ígérnek és abból keveset tartanak meg.

És hogy van egy hibája: a fusio után el tudta felejteni, kik voltak az ellenfelei, de nem tudta elfelejteni, kik voltak a barátai.

Ez kapcsolja hozzá táborát; de sok fogyatkoása is innen ered.

Külömben nem való a folyosón komoly dolgokról beszélni. A napfény széles sávokban szűrődik be a nagy üvegezeken át, kivált déltájban; pajkosan tánczol a vastag szürke szőnyegen, egy-egy arany pántlikával keresztülzeli a magasban koválygó füst-felhőt is több helyen. Vidám kacaj esendül meg innen-onnan. Vihanezolás zaja hallatszik a buffetből. Az vagy Odesehalgy Gyula lesz odafőt, vagy a jámbor Kemény János, Ni, itt gurul Göndöcs apó is. Nosza meg kell a kezét nézni, ha rajta van a nagy gyémánt gyűrű, akkor az annak a jele, hogy ma beszélni fog.

Amott a Ház gyufatartójának a tájékán Jókai Mór évelődik az ellenzékiekkel:

— Könnyű nektek, nyugodt lelkiismerettel fektaztök le mindég; ha jól indítványoztok, azért, mert jój találtak ki, ha rosszat, azért, mert úgy sem lesz belőle semmi.

A homályos keresztúton, hol könyvszekrények között vezet az út az egyik folyosóról a másikra, örökös gáz ég piszkos, vörhenyes lánggal. Innen nyílik a többnyire néptelen olvasó-szoba. A homályos sikátor a suttogóknak jó. Ha ugyan itt is meg nem zavarják őket közölgő léptek „tip-top, tip-top”. A derék Körösy Sándor sántikál nagy előszeretettel ezen a tájon.

A folyosó nemcsak a bent unatkozó képviselők menhelye, hanem a kimaradt képviselők lehelye is. Itt a legezdeszerű bevérni a haldeleket. A folyosó halálmadarai meghallják, hogy hol, mikor ürül kerület? Hogy vannak az otthon fekvő betegek? Itt a szemük előtt sorvadnak el a hektikus képviselők, a kik gyönyörűen és köhéscselve futnak át a folyosón a terembe, hogy a füst ne folytassa őket. Az ex-képviselők összenéznek ilyenkor: „Már ez sem húzza sokáig!” Tagadhatatlan, ez is egy neme az élvezetnek.

És alatt belülről az elnöki csemettyű és a villanydrót gyakran zizeg, riadozik, sikongat, csak hogy a folyosót nem olyan könnyű már most becsalogatni, mióta megvan ott künn a beszéd-mércze, mely új találmány megmutatja, ki beszél és ki fog ezután beszélni.

Az élénkebb érdeklődés a tárgytól és a szónoktól függ. Olyan tárgy, mely vértalan fordulatokat nem hozhat, s melyet pártcélok kizsákmányolni nem lehet, nálunk senkit sem érdekel, s az olyan szónok, a ki nem személyesedik (ha csak nem a nagy szónokból valamelyik) halgatókra nem számítat.

Még a kiváló szónokok közt is nagyon szigorú az osztályzat.

Garasos ezigaretát el lehet dobni Horváthkyrt is, Istóczy megér egy kabanusz, Grünwald egy kubát. Szilágyiért akárhányzszor láttam félig szét britanikákat eldobni; Apponyit, Tiszáért, Jókaiért elhajítanak pompásan szelelt regalitásokat, de egy b o c k erejéig terjedő orátort nem szűlt a mostoha kor.

Hogy is ne! Rossz csere volna egy szónokért száz csevegőt hagyni itt! Ott bent a jó barátok is ellenségek, ha különböző párton vannak s közbeszólásokkal ingerlik egymást. Künn az ellenségek is jóbarátok, sőt itt a barátságos füstelhők között, a nyájás zibongásban még az újságírók is összebújnak megbítt, bizalmas suttogásra. Mondja is nekik az arra nemő Csernatóny:

— Ugy, ugy! Szereseték egymást, fiuk, mert más úgy sem szeret benneteket!

Nézünk szét még egyszer. Mert a folyosó épp úgy mint a terem, minden perczen más-más. A tanácssterem ajtai minduntalan nyílnak és záródnak a kijövők és a be-menők után. Egyenkint szállingóznak ki és be a beszéldek alatt. De egy-egy beszéd után valóságos be- és kitódulás van s igen gyakran megcsik, hogy a kik a Vámos beszéde alatt „folyosó” voltak, azok válnak a következő szónok alatt „teremmé” s a Vámos volt hallgatók folyosóvá... De azt nem áruol el, hányan vannak ilyenkor a folyosón.

Hát mondjam, nézünk szét még egyszer, mennyi érdekes tipikus alak! S majd mindenkihez fűződik valamely tréfa vagy derült esemény.

Az a magas, nyulánk fiatal ember Szereday Aladár. Ezt egyszer fajd helyett lötték meg Erdélyben. A kivel beszélget, az Domokos, volt képviselő. Ezzel meg az történt, hogy mikor a király cercele alkalmával — miután előbb a körülállókka a vadászatokról beszélt — hirtelen hozzáfordult azzal a kérdéssel: „házas ön?” ő, abban a hitben, hogy azt kérdezte, ha vadász-e, hirtelen odafelelt: „néha-néha, felség”.

A ki most szegődik hozzájuk harmadikul, az a közbülső Pulszky. Természetesen ő hozza is tapad elég sok vidám ötlet. Tőle kérdezte Gableny, miután már egy óra hosszszat tanácsokkal tömte hadászati dolgokban: „Ugyan kérem, delegátus úr, milyen esztá-akat vezényeltem már?”

Hosszú korom-bajuszát pödörgetve, ott odőng a csontbőr Orbán Balázs Thaly Kálmánnal karonfogva, a ki talán éppen most közli vele azt a történelmi fölfedezést, hogy a kurucok olyan derék legények voltak, mikor karóba húzták őket, még ott a karón is pipáztak.

A buffet felé ház báró Bánffy György, az operetteszerző, a kit azzal haragitanak, hogy a zene első sorban úgy érdemel figyelmet, mint „hajnövesztő szer”. (Innen van a zongora-virtuozoknak a nagy hajuk.)

Csak említeni kellett a nagy haját s már élénke lögázta magát Herman Ottó, a kit nagy haj és a pokát tették híressé, de nagyon lassan, mert nálunk még az ilyenfajta tudományt hiábavaló szőrszálhasogatásnak tartják. Mikor az erdélyi ember előtt azall díszekedett, hogy tizenhétéfő pókfajt talál a vidékükön, az kételkedve rázta a fejét:

„Ugyan, ugyan, hiszen az egész világban

csak háromféle pókfaj van, a közönséges pók, a kereszte pók és a kaszás pók”. „Már a szeme is más mindeniknek”, bizonykodott Herman.

„Ugyan, ugyan, hiszen a póknak nincs is szeme!”

Ni, még egyszer előbukkan Göndöcs, örökkön mosolygó arczczal és izzadó homlokával, szitakötőhöz hasonló szemei szeliden pihennek a beszélgető csoportokon. Ő az újságotlvasó szoba felé törekszik és már útközben keresi a pápaszemét.

Az ő krónikákba méltó naivságai közt az ér legtoőbbet, mikor a párisi kiállítás alatt a Hotel Imperialban a table d'hote-nál, hol a világ mindenféle népe együtt állt, felállt jámbor arczczal s így szólt, poharát fölemelve, magyarul, mintha odahaza lenne valami vidéki úri asztalnál:

„Uram, uram, ezindesi Wenckheim Béla uram, szállok az úrnak!”

Az angolok, spanyolok és olaszok nagy szemeket meresztettek, hogy mi ez — de az őt nem confundálták, menyei nyugalommal szavaltta el a gámfúthoz intézett roszatot — az utána maradt gyámleány, Wenckheim Krisztina grófnő egészségre.

De a Ház majd minden emberéhez tapad valami jellemző történetke. Itt van például a hátunk mögött Bornemisza Ádám. (Bizonyosan szavazás lesz, ha itt van.) Bornemisza a családri kriptáját emlegette egy izben, hogy most újra átépítette.

„Ősök is vannak benne? — kíváncsiaskodik Beöthy Alagonon.

„Természetesen.”

„Mennyit vettek, kérlek, a családi esontok fontját? — kérdi a gonosz Beöthy, művészileg utánozva az üzleti hangot.

A hány ember, annyi typus és annyi adoma. Ki győzőt azokat elsorolni? Méltán mondják, hogy Magyarország az adomák és tréfák hazája. De hát még a folyosó? Az akkor valóságos puskapor raktár. Igaz, hogy ez elmesélégekben sok olyan puskapor is van, a melyikkel már löttek egyszer.

Az elmesélégek és ületek mellett itt virágozik legjobban a pletyka is. Ez a piacza. A képviselők olyanok, mint a kulcsesemag, szépen szécseszenek egy csomóban, de elválasztva, mindenik más zárba tartozik. A társadalom sok osztálya van képviselve. Tehát sokat látnak, hallanak s a mit látnak, hallanak, saját korbukban, azt mind ide hozzák a folyosóra.

A ki ide leül teljesen tájékozatlanul, egy óra múlva au-fait lesz mindenben, a mi a színházokban, bureaukban, a klubokban, a bodúir-okban és a „kémaeskában” történt.

De a mellett a tanácssterem működését is figyelemmel kísérheti, mert galoppinok és nyugtalan véré képviselők folyton jönnek, mennek s hirdetik, mi folyik bent, ki beszél, mit beszél.

Csak hogy ezzel vajmi kevesen törődnek — mig nem végre megjelenik Podmaniczky Frigyes. Lihegve jön otthonról úti ruhában.

Biztos jel ez arra, hogy nemskóra megrendül az elnöki teleggram s valamelyik gyűző kiküldt a folyosóra.

— Szavazás van?

Egy pillanat alatt betódulnak a teremajtókön s halotti esend terül el a folyosón.

Csak a teremőrök lépte czupog a szőnyegeken, a mint a hirtelen elhajított füstölő szivarvégeket szedgetik.

Gazdaság.

A gabnaüzlet helyzete.

A kelet ruméliai bonyodalom minden nemű kombinációkra és találgatásokra nyújt alkalmat az úzerkedő világnak és mivel mint a tőzsdén szokták mondani, „nagy dolog az a háború”, a spekuláció sietett vételekbe bocsátkozni. Ezen körülményt a tényleg működő gabonakereskedők felhasználják, hogy kieszleteiket emelkedett áron nyereségre realizálják. A bonyolódni készülő politikai viszonyok teljesen más alakot kölcsönöznek az üzletnek, most nem azt keresik többé, hogy árának kivitellekesek-e vagy nem? Sem azt, hogy malom és gyári iparunk a napi áron képest jóvedelmesség mellett működhetnek-e? A könnyű véru spekuláció azt mondja, hogy mindezekre nem ad semmit, a keleti kérdés áll minden európai kabinet előtt, melyből bizony remélik egy bonyolódtó hosszas háború kitörését. A háborúelő pedig reménylik az árák gyors felszökkenését. A külföldi piacok hangulatával és árviszonyaival nem törődik a könnyű véru spekuláció egy cseppet sem — csak az értékötözde árfolyamait leste — és minél alacsonyabbak voltak azok, annál magasabb árak mellett bocsátkozott vételekbe. Az eladók e héten bankok és elsőrangú czegek voltak. Nagy házaink felhasználják a magas reportot tavaszi határidőkre eladásokra. A coulisé örvendett a beállott bonyolódtó politikai helyzetnek, melynek csendes lefofásába bizik. Gyakori árváltozások voltak fel és lefelé és ezen helyzet egyikezett a coulisé lehetőleg kiaknázni határidő műveletben. A határidő árak emelkedése jó hatással

volt a kész árú üzlet fejlődésére. Malmaink nagyobb kötésekbe bocsátottak későbbi liszt-szállításokra és a napi szükségleten felül nagyobb készletek vásárlására bocsátottak. A búzaárakban azonban korántsem volt az ár-emelkedés oly mérvű mint határidőknél. Árpa és tengeri kivételével az összes czikk-ek árai emelkedtek a hét folyamán. A határidő üzletben igen élénk forgalom volt, a kisebb játékosok megjédtek és mivel köte- senként pár száz forint betéttel eszközlik mű- műveleteiket, kénytelenek voltak eladás- köte- lezettségeiket felelni. Az emelkedő irányzat dacára gabnaáraink állása még mindig eséké- ly javulást mutat fel legalacsonyabb árállásaink- hoz képest.

Legalacsonyabb árak voltak ez évadban:

Búza őszre	7.12
Búza tavaszra	7.78
Zab őszre	5.88
Zab tavaszra	6.28
Tengeri 1886. május-júniusra	5.25

A legalacsonyabb árállások óta legma- gasabb árak a következők voltak:

Búza őszre	7.50	+ 38 kr.
Búza tavaszra	8.19	41 „
Zab őszre	6.43	55 „
Zab tavaszra	6.87	59 „
Tengeri 1886. máj. jún.	5.59	34 „

És így zabnál mutatkozik a legnagyobb ár-emelkedés. A hét végén békésebb hírek ér- keztek, mert úgy látszik hogy a harcra kész és provokáló Bulgária félre kezd a törökök- től megmíelőt szembe szállt volna velük. A gabnatőzsdén úgy vélekednek, hogy a régen telenségben szenvedő diplomáciaiának végre akad egy kis dolga, és mivel Bulgáriának nincs bátorsága, Törökországnak pedig nincs kedve háborút viselni, könnyű lesz a két fél között békét létesíteni. Ezen fel fogás túlyo- málag lépett előtérbe és ennek befolyása alatt az árak gyengülni kezdtek. (M. P. 4)

Piaci árjegyzék.

Tiszta búza métermázsánként	7.20	król	7.25	krig.
Kétszer	6.30		6.35	
Rozs	5.60		5.70	

Árpa	5.40	5.60
Zab	6.50	6.10
Tengeri kecskeméti mm.	5.50	5.80
csöves	2.30	2.35
Tengeri bánati	5.60	5.70
Köles	5.00	5.20
Szalonna	1.80	2.00
Krumpli új	3.00	3.10
Szén	1.00	1.10
Szalma	1.00	1.10

Vasúti menetrend.

Budapest és Bécs irányában:

Gyorsvonat hajnalban	4 óra 18 perc.
Személyvonat hajnalban	5 „ 13 „
Személyvonat délután	5 „ 9 „
Omnibusvonat reggel	8 „ 34 „

Félegyház és Szeged irányában:

Gyorsvonat éjjel	12 óra 41 perc.
Személyvonat reggel	10 „ 42 „
Személyvonat este	9 „ 52 „
Omnibusvonat este	7 „ 28 „

Felolós szerkesztő: Dr. TASSY PAL.

NYILTTÉR.

MATTONI-FÉLE
GIËSSHÜBLER
legjobb ásványos
SÁVANYU-KÚT
- legjobb asztali- és üdítő ital,
kítőno hatásnak bizonyult köhögésnél,
gégehajknál, gyomor- és hoyaqhu-
rutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

HIRDETÉSEK.

Üzlet-megnyitás.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Goldberger Gábor** szesz- gyáros úr nagy-körösi-útcza 232. szám alatti újonnan épült házában dúsan felszerelt

ezelőtt **Frister és Rossman** részvénytársaságának varrógép gyári főraktárát

megnyitottam. Melyben készletben tartok nemcsak mindennemű nállunk ez időszert ismeretes, a külföld legheirőbb gyáraiban készült és a jelenkor legújabb, szabad- milag védett találmányaival ellátott **SINGER-varrógépeket**, hanem mint mind- annyi valódi különlegességet, mint a milyen **Wheeler és Wilson, Howe, Anger, Grover és Baeker, Elastik** stb. a legjutányosabb árrért kaphatni, — hanem azonkívül a hazai ipart még a felülmulhatatlan „**Phönix oszlopok**” és **gomb- lyukvarró gépekkel** gazdagítam.

Singer varrógépeim a legutóbbi nemzetközi Amsterdami világgkiállításon a leg- első díjat

az aranyérmét

nyerték el. Minden egyes gép kítőno és tartós szerkezete és kiváló jószágát 5 évig kezeskedem s fizetési módzatok, havi részletfizetésre a lehető legkedvezőbbek. Géprések és gépjavitások a legesőbb áron szolgáltatnak. A varrógépben való oktatás teljesen ingyen eszközöztetik a háznál. Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelem és gondozással teljesíttetnek. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam

Kecskenémten, 1885. Október hóban teljes tisztelettel
Szabó István.

199 (3-1)

Újabb árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Cserkeleyi Károly s az elrendelt esatlakozás folytán a kecskeméti kereskedelmi iparhitelintézet és rőpbank végrehajtók- nak **Margócsy Júlia** ifjú Sántha Sándorné végrehajtást szenvedő ellen 500 frt tőke és járuléka, illetve 215 frt tőke s járuléka iránt folyamatban levő végrehajtási ügyében, a kecskeméti 709 sz. tjkvben 801. rsz. a. foglalt a ifjú Sántha Sándor és neje Mar- gócsy Júlia nevén álló, s adó alapján 720 fitra becsült s így az 1881. évi 60. t.-cz 156. §. e) ponja érte- lémében egészben elárverezendő ingatlan tartozékaival együtt — a 4772/1885. sz. a. bejelentett előbbi ár- verésnek, a tett utóajánlat folytán az 1881. évi 60. t.-cz 187. §-a értelmében hatályon kívül helyezése mellett az 1885. évi **október hó 6-ik** napján dr. cz. 9 órákor, mint újabb egyetlen határidőben, e kir. tör- vényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyil- vános árverésen a 3757/1885. sz. a. már megállapított s a hivatalos árak alatt e telekkönyvi hatóságul, va- lamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában meg- tekinthető felletelek mellett eladatni fog, még pedig a képen: hogy az utólag megajánlott 2431 fiton alul el nem adható.

Venni szándékozők tartoznak a kiküldési árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben vagy ovadékké- pes értékpapirban a kiküldött kezeihez bnatpénzül előre letenni.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék tlkvi osztá- lyának 1885. szeptember 30. tartott üléséből.

Csernyánszky S., Gáll Ferenc, tanácsjegyző. 198 (1-1) kir. törvénzi elnök.

Pacsu Gergely örökösei

tulajdonához tartozó 2-ik tizedben 7-ik sz. alatt levő

ház

szabadkézből örökron eladó; — esetleg bérbé adható.

Értesítést ad **Pacsu Mihály**

174 (0-6) ügyvéd.

CSALHATATLAN.

Roborantium (Haj és szakált növesztőszer) egy tudományra alpra és sok eredményre fektetett szer a kopasság, hajkikululás, korpá- képződés és sztrkülés ellen. Egyetlen, tényleg eredményeket felmutató szakánövesztő- és erősítőszer. Utátó és elszelő tulajdonságát a „Roborantium”, továbbá megbizható- szer emlékező gyengeség és fejtájás ellen. Egy eredeti üveg ára 1 frt 50 kr., próba- üveg 1 frt.

Kosmeticum (hajerősítő olaj) finom és utánozhatlan, a haját simulékonyára és hullámosára teszi. Eredeti üveg ára 1 forint 50 kr. Próba- üveg 1 frt.

Eau de Hébé keleti szépitőszert, eredményez gyöngéd, fehér és testi frise- séget, eltávolított szőplőt és májfoltokat. Ára 85 kr.

Bouquet du Serail de Grolich eszkekendő-illatszer az elegans világ számára. Gyön- geje az illatszereknek. Ára 1 frt 50 és 80 kr.

Morvai kárpát-szájvíz salicylsavval 60 kr.

Grolich-féle haj- és szakállfestőszer fest szőkétől sötét barna színig, 1 forint 20 krajczár.

Grolich Hair Milkon (hajfijító tej), bajszin nélkül, hanem sztrke hajnak eredeti színet adja vissza, 2 frt.

Grolich-féle Poudre dépilatoire hajeltávolítószert, 70 kr.

Grolich-féle korpavíz eltávolított gyorsan és biztosan hajkorpát, 1 frt.

Grolich-féle májuszvirágkenőcs legfinomabb hajkenőcs a haj ápolására, 1 frt.

Grolich-féle Flóra-hajpor fehér és rózsaszín legfinomabb hölgypor, 50 kr.

Grolich-féle Flóra-rózsa arczfestő ajkak és arczfestésre, 50 kr.

Minden orvosok felügyelete alatt készítve.

Használati utasítások, köszönylevelek és nyilatkozatok minden czikkhez mellékelvők. Gyár és közp. raktár **Grolich J. Brünnen** Stadthofplatz.

Orvosok elismerik a Grolich-féle készítőanyag hasznosságát, tartós vásárlás mellett nekem 8 üveg **Blümel Alajos** úr, gyakorló orvos Szt.-Péterváron ápril 25. 1885. „Kérem postautánvét mellett nekem 8 üveg Roborantium és 3 üveg cosmeticumot megfelelő engedmény mellett, mint több éves vevőjének, küldeni” Tisztelettel **Blümel, gyakorló orvos.**

Főraktár Kecskemét és vidékére egyedül **Molnár János gyógyszerésznel.**

Budapest **Neruda Nándor**, hatvani-útcza 10., továbbá kapható minden nagyobb gyógytárban és kereskedésben, hol erre vonatkozó falragaszok a kirakatokban láthatók.

Határozottan a Grolich-féle készítmények kérdézők, minthogy eskákis ezekért vállaltatik teljes szavatosság.

Teke- és tekeasztalgár

KNILL KÁROLY
BÉCS, IX., ROSSAU, ROTHE LÖWENGASSE Nr. 5-7.

Alapítottott 1807. Ajánlja különösen az általa újonnan feltalált **Mantinellet**, melyek

„**Excelsior-Banden**”
név alatt ismeretek, legfinomabb angol kaucsukból. Ezek jószág és tartósság tekintetében minden más Mantinelt sokban felülmulnak s tekeasztalonként bizonyára csodálatos olcsó árrért, csak 45 frtért kaphatók Cs. k. kizár. szabadalm. patenttekéim, melyek az elefántesont- tekéssel minden tekintetben felérnek, egy évi kezeség mellett ajánlom következő árakon: 60—62 mm. 5 frt, 63—66 mm. 6 frt, 67—72 mm. 6 frt 50 kr. dbonként. Tekeasztalok árjegyzéke és rajza ingyen és bérmentve. 195 (20-2)

!! Nagy bútor-eladás !!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becsos tudomására hozni, hogy a nagy-körösi-útczában (volt Salamon könyvkötő-féle házban) létező bútorraktárt tete- mesen megnagyobbítottuk és a mostani igényeknek megfelelőleg berendeztük.

Újonnan dúsan felszerelt raktárunkban igen jutányos árak mellett kaphatók: mindennemű szilárdan készült

asztalos- és kárpitos-bútorok,

u. m.: háló-, ebédlő-termek és vas-bútor berendezések a leggyyszerűbbtől a leg- finomabb kivitelben; továbbá elvállalunk mindennemű kárpitosmunkák átdolgozását a legújabb divat szerint jutányos árak mellett.

Különösen felhívjuk a n. é. közönség figyelmét aczél-sodrony ágybetétekre, vasszerkezetre a legelsőrendű gyárból, darabonként 12—13 frt házhoz szállítva, jótállás mellett.

A n. é. közönség pártfogását továbbra is kikérve, maradtunk tisztelettel **Lévai Antal és Társa,** kárpitos és díszítő.

177 (3-3)